

တၢ်စးထီၣ်လၢအပွဲၤဒီးတၢ်ပူၤဖျဲး တၢ်မၤလိမၤဒီးကျဲၤမ့ၢ် ကျဲၤဘိအတၢ်ပူၤဖျဲးအဂီၢ်ဖဲဟံၣ်

တၢ်မၤလိမၤဒီးအတၢ်လဲၤနီၤဖျိလၢအဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤဖိဒံဖိသၢ်တဖၣ်
လၢအကပူၤဖျဲးအါထီၣ်ဖဲကျဲၤမ့ၢ်ကျဲၤဘိတဖၣ်အလိၤ

Karen

EARLY
LEARNING
ASSOCIATION
AUSTRALIA

Starting Out Safely

ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒီးစူးကါကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိအတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်

ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒီးစူးကါကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိအတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်လၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဖိဒံဖိသၣ်အတၢ်မၤလိမၤပၢၢ်
ဘၣ်ဃးကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်အဂ့ၢ် လၢအကွၢ်ထွဲကတီၤစၢၤပုၤ ကိးဂၤအတၢ်
ပူၤဖျဲးဖဲအဝဲသ့ၣ်စူးကါကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိအခါန့ၣ်လီၤ.

- **တၢ်လဲၤနီၤဖျိအံၤကမၤတၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢ-
ဖိသၣ်သးန့ၣ် 18 လါ - 8 နံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.**
ဖိသၣ်လၢအနီၤဆဲးဒီးတဖၣ်ကလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤအီၤ, ဒီးဖိသၣ်လၢအနီၤဒိၣ်
ထီၣ်တဖၣ် အါတက့ၢ်မၤစၢၤလီၤအဝဲသ့ၣ်အနီၤကစၢ်အသးဒၣ်ဝဲသ့န့ၣ်လီၤ.
- **တၢ်လိၣ်လၢနကဘၣ်ကတီၤဃာ်**
စးခိတီၣ် (ကိၣ် cereal အဒါလီၤလဲၤဂ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်မၤတၢ်ပနီၣ်ဆဲးကိၣ်အဂီၢ်,
ဒီးစးခိတီၣ်အဒါအဒိၣ်တဖၣ်ကဲဘျုးဝဲလၢတၢ်လၢအဒိၣ်တခါခါအဂီၢ်), -
တၢ်ခဲၣ်တၢ်အလွၢ်,
ထီၣ်ဒီးဘိဖးဒိၣ်ခဲၣ်တၢ်အလွၢ်ဒီး/မ့တမ့ၢ် စးခိအိၣ်ဒီးအလွၢ်,
ပနီၣ်ဘျၢ မ့တမ့ၢ်နီၣ်က့အဂၤ လၢအဖီၣ်ဂၢ်ဃာ်ကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိ အတၢ်ပနီၣ်ဖဲတၢ်မ့ၢ်
လိၣ်ဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

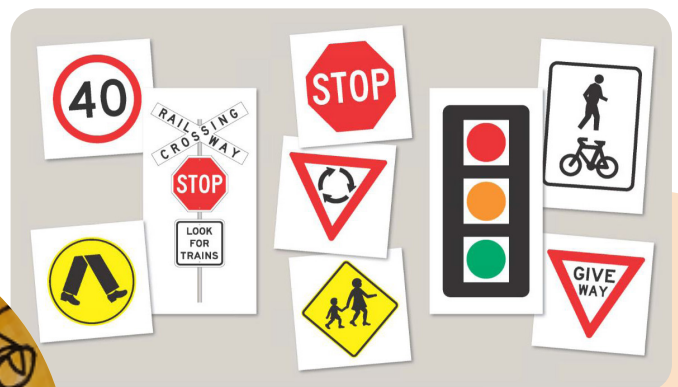
တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤအကျိၤအကျဲတဖၣ်

ဒုးအိၣ်ထီၣ်န့ၣ်ကစၢ်ကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိအတၢ်ပနီၣ်တဖၣ် - ကမ့ၢ်ဝဲတၢ်အဆဲးလၢတၢ်လိၣ်ကွဲဖဲ
ဟံၣ်ပူၤဒီးသိလ့ၣ်တၢ်လိၣ်ကွဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်အဒိၣ် လၢတၢ်လိၣ်ကွဲလၢတၢ်ချၢဒီးလ့ၣ်ယီၤ
မ့တမ့ၢ် သိလ့ၣ်ယီၤဖိန့ၣ်လီၤ.

စူးကါ ပုၤယဲၤသန့အ [link](#) လၢတၢ်တုၤလီၤတၢ်အကွၢ်ဂီၤဒီးတၢ်ကယၢကယဲတဖၣ်အံၤ
လၢတၢ်မၤလိမၤပၢၢ်အါထီၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ်တက့ၢ်. ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ပနီၣ်
တဖၣ်လၢနထီၣ်ဘၣ်ဖဲန့ၣ်
န့ၣ်အဒိၣ်ပညိအိၣ်လၢနဂီၢ်ဒဲလဲၣ်အဂ့ၢ်ဒီးန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ပနီၣ်အဆဲးတဖၣ်တၢ်စူးကါဝဲဒီး လ့ၣ်မ့ၢ်အူအူဝဲဖိ (train sets) မ့တမ့ၢ် တၢ်လိၣ်
ကွဲသိလ့ၣ်ကျဲဖိ (car tracks) သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်လိၣ်ကွဲဒီးန့ၣ်အခါန့ၣ်တဘျီအီၤကျဲတၢ်
ပနီၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်လူၤဟံၣ်မၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်အဂ့ၢ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
“အိၣ်ကွၢ်စါ, တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်အိၣ်ပတုၢ်အပနီၣ်. ယအဲၣ်ဒီးပတုၢ်ဖဲအံၤလီၤ.”

တၢ်ပနီၣ်အဒိၣ်တဖၣ်တၢ်စူးကါသ့ဝဲဟံၣ်အချၢလၢတၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်တၢ်လိၣ်ကွဲသ
ကိးဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဖဲအဝဲသ့ၣ်ဒီးလ့ၣ်ယီၤ, သိလ့ၣ်ယီၤဖိ မ့တမ့ၢ် ဟးဒီးဃုၢ်လိၣ်ကွဲသ
ကုၤဖဲကရၢၢ်ပူၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ဒုးအိပ်ထိပ်ဒီးစူးကါကျဲမုၢ်ကျဲဘိအတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်

တၢ်လၢနဖိမၤလိဘၣ်ဝဲတဖၣ်အဂီၢ်

ကျဲမုၢ်ကျဲဘိအတၢ်ဘျးဒီးအတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်မၤသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်စၢၤတၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်မၤအီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဘၣ်စူးကါ 'stop, go, go slow' ('အိပ်ပတုၣ်, လဲၤ, လဲၤကယီၤကယီၤ') အတၢ်ကတိၤအံၤဒဲလဲၣ်လၢတၢ်ဆိၣ်လွဲမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢကသုလူၤဟံၣ်မၤထွဲကျဲမုၢ်ကျဲဘိအတၢ်ဘျးလၢခံလၢလၢ - ဒီးတၢ်ဒုးပူၤဖျဲးစၢၤအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်

စးထီၣ်မၤဒီးတၢ်ပနီၣ်လၢနညီၣ်တဖၣ်ခံမၤသၢမံၤ - နကယုထၢတၢ်တနီၤနီၤဒဲနဟးဒီးခိၣ်တနီၤအဂီၢ်အသိးဒီးဒုးအိပ်ထီၣ်အီၤတက့ၢ်. မၤအါထီၣ်တၢ်ပနီၣ်တဖၣ်ကယီၤကယီၤနဖိမၤညီၣ်တဖၣ်အသးဒီးတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်န့ၣ်အသိးတက့ၢ်.

တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢတၢ်သံကွၢ်နဖိဒီးတၢ်ကတဲသကိးဘၣ်ဃးအဂီၢ်

ဖဲနဟးထီၣ်ဆူတၢ်ချၢအခါ - “သိလုၢ်လုၢ်ထီၣ်လုၢ်လီၤအတၢ်ပနီၣ်လၢနထီၣ်ဘၣ်တဖၣ်မုၢ်မနုၤလဲၣ်.” “နဆိမိၣ်တၢ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအိပ်ညီၣ်လဲၣ်.” တဲနဟံၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်မုၢ်ဝဲလၢမနုၤအဂီၢ် - “တၢ်ပနီၣ်အံၤတဲဘၣ်ယၤလၢယဟးဖဲအံၤသ့ဝဲဘၣ်ဆၣ်ကအိၣ်ဒီးပုၤဒီးလုၢ်ယီၣ်, အယိပကဘၣ်ဟးလၢအစ့ၣ်တပၤလီၤ.”

ကျဲတဖၣ်လၢအမၤဒိၣ်ထီၣ်လံၤထီၣ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအံၤ

လံၤကွဲတၢ်အိၣ်ပတုၣ်, တၢ်လဲၤ, တၢ်သးဝံၣ်အိၣ်ဒီးအဒိ (musical statues) လၢတၢ်စူးကါကျဲမုၢ်ကျဲဘိတၢ်ပူၤဖျဲးအတၢ်ဒုတၢ်အူတက့ၢ်. ဒုးနဲၣ်ဖျါထီၣ်သိလုၢ်လုၢ်ထီၣ်လုၢ်လီၤတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်ဒဲနစးထီၣ်ဒီးပတုၣ်တၢ်ဒုတၢ်အူအသိးလၢတၢ်မၤစၢၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကမၤလိနပၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ပတုၣ်ဒီးတၢ်လဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သးဝံၣ်တဖၣ်လၢတၢ်သးဝံၣ်သကိးဒီးဖိသ့ၣ်တဖၣ်

<https://childroadsafety.org.au/parents/road-safety-songs/>

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၤပၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

<https://childroadsafety.org.au/parents/parent-resource/>

သံကွၢ်...

“သိလုၢ်လုၢ်ထီၣ်လုၢ်လီၤအတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်လၢနထီၣ်ဘၣ်ဝဲမုၢ်မနုၤလဲၣ်.”
“နဆိမိၣ်တၢ်ပနီၣ်တဖၣ်အိပ်ညီၣ်မုၢ်မနုၤလဲၣ်.”

တၢ်မၤလိမၤဒီးကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိအတၢ်ပူၤဖျဲးအဂ့ၢ်ဖဲဟံၣ်
တၢ်မၤလိမၤဒီးအတၢ်လဲၤနီၤဖျါလၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဖိဒံဖိသၣ်တဖၣ်
လၢအကပူၤဖျဲးအါထီၣ်ဖဲကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိတဖၣ်အလိၤ

ဒုးကဲထီၣ် ခိၣ်ကုၣ်ကျါ (helmet) လၢတၢ်လိာ်ကွဲတဖၣ်အဂီၢ်

ဒုးကဲထီၣ် ခိၣ်ကုၣ်ကျါ (helmet) လၢဖိသၣ်အတၢ်လိာ်ကွဲအဂီၢ်လၢ အဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ဖိဒံဖိသၣ်လၢအကမၤလိၣ်န့ၢ် ပၤ ဘၣ်ဃးတၢ်ဖျါခိၣ်ကုၣ်ကျါ တဘျီလၢလံာ်ဖဲအဝဲသ့ၣ် ဒီးလုၢ်ယီၤ မ့တမ့ၢ် သိလုၢ်တၢ်လိာ်ကွဲ အဂီၢ် တက့ၢ်.

18 လိာ် - 8 နံၣ်
တၢ်လဲၤနီၤဖျါအံၤကမၤတၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢ-
ဖိသၣ်သးနံၣ် 18 လိာ် - 8 နံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
ဖိသၣ်လၢအနီၤဆဲးဒီးတဖၣ်ကလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤအိၤ, ဒီးဖိသၣ်လၢအနီၤဒိၣ်
ထီၣ်တဖၣ် အါတက့ၢ်မၤစၢၤလီၤအနီၤကစၢ်အသးဒၣ်ဝဲသ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လိာ်လၢနကဘၣ်ကတီၤဃာ်
တီပးအဒါ (margarine container), တၢ်နီၤထီၣ်ဆိၣ်အခွဲ (yoghurt pot)
မ့တမ့ၢ် တၢ်ပူၤတၢ်လိာ်ကတီၤကွဲၤအဂၢၤတဖၣ်,
တၢ်ကံးညၢာ်အပူၤ (Ribbon), တၢ်မၤကဆိၣ်ပီၤဘိ (pipe cleaners) မ့တမ့ၢ်
ကီၣ်အယုၢ်အယဲာ် (elastic);
စးခိကျဲးစဲ (Stickers) မ့တမ့ၢ် တၢ်ကယၢကယဲအဂၢၤတဖၣ်
(တၢ်ဃုထၢမၤသ့)န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤအကျါကျဲတဖၣ်

ဃုက့ၢ်တၢ်ပူၤတၢ်လိာ်တမံၤမၤလၢနစူးကါကွၢ်သ့လၢအဘၣ်လိာ်သးန့ၣ်ဖိအတၢ်လိာ်ကွဲ
အခိၣ် (တၢ်လိာ်ကွဲတၢ်သ့ဖိ, တၢ်လိာ်ကွဲကပုၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂီၤဖိ).

တံာ်တံာ်လီၤတၢ်ကံးညၢာ်အပူၤဖိတနီၤနီၤ, ကီၣ်အယုၢ်အယဲာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကဆိၣ်ပီၤဘိ
လၢအက့ၢ်ဂီၤဒၣ်ဝဲတက့ၢ်.

မၤဖျါတၢ်ပူၤတၢ်လိာ်နီၤလၢတၢ်ကံးညၢာ်န့ၣ်ဒီးပျံၤဖိဖဲအကပၤဒီးတၢ်မၤဃးထီၣ်အဂီၢ်တ
က့ၢ်. နဆးတၢ်လီၤဖဲအလိၤ မ့တမ့ၢ် စူးကါတၢ်စဲးခိစဲသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကယၢကယဲထီၣ်ခိၣ်ကုၣ်ကျါ.

ဟ့ၣ်သဆၣ်န့ၣ်လၢအကစူးကါခိၣ်ကုၣ်ကျါတဘျီလၢလံာ်ဖဲအကံးအတံၤသကံးလၢအ
ကဒီးလိာ်ကွဲအသိလုၢ်တၢ်လိာ်ကွဲအခါ မ့တမ့ၢ် ဒီးလုၢ်ယီၤအခါတက့ၢ်.

ဒူးကဲထိပ် ခိပ်ကုန်ကျ (helmet) လာတင်လိာ်ကွဲတဖန်အင်္ဂါ

Starting Out Safely

တင်လာနဖိမလိဘဉ်ဝဲတဖန်အင်္ဂါ

တင်ဖျိပ်ခိပ်ကုန်ကျမုာ်တင်အရဒိဉ်လာအဒူးပူဖျဲးစာပူဖျဲးတင်ဘဉ်ယိဉ်ဖဲပဒီး လုဉ်ယီာ်, သိလုဉ်ယီာ်ဖိ, မုတမုာ် သိလုဉ်တင်လိာ်ကွဲအခါန့ဉ်လီာ်.

တင်မာဆူဉ်ဖျိပ်ခိပ်ကုန်ကျဖဲ Victoria အပူ, မုာ်ဝဲဒဉ်သဲစးတင်ဘျာန့ဉ်လီာ်.

တင်လာတင်ကဘဉ်သ့ဉ်နီဉ်ထီဉ်

တင်ကဘဉ်ဖျိပ်ခိပ်ကုန်ကျကိးဘျီဒီး, တဘျီလင်လင်ဖဲနဖိဒီးသိလုဉ်တင်လိာ်ကွဲ ဖဲဟံဉ်လိာ်ခံကရုာ်အပူဒဉ်လဲဉ်, အခီပညီမုာ်ဝဲတင်မညီနီဉ်ထီဉ်အလုာ်လာ အသုတသး ပူနီဉ်ဝဲတဂ့အင်္ဂါန့ဉ်လီာ်.

ဖဲအဒီးသိလုဉ်တင်လိာ်ကွဲဝဲအခါ, ဘဉ်လီာ်န့ဉ်အီအခိပ်ကုန်ကျတက့ဉ်.

အလီအိဉ်လာပူနီဉ်ဒိဉ်ကဘဉ်ဖျိပ်ခိပ်ကုန်ကျကိးန့ဉ်လီာ်. မညီနီဉ်နသး လာအဂ့ ခံပူလာအလီကွဲလိအသးထီဘိတက့ဉ်.

ထီဘိန့ဉ်ဖျိပ်ခိပ်ကုန်ကျဖဲလဲနဟးထီဉ်ပစုာ်ပတုးဖဲကရုာ်ပူဒဉ်လဲဉ်န့ဉ်တ က့ဉ်.

ခိဉ်ဖျိပ်ဒိဉ်သဒါမုာ်ဖဲခိဉ်ကုန်ကျအဖီလင်မစုာ်လီာ်တင်ဘဉ်တင်ဘာ - ဘဉ်လီာ်ဆဲခိဉ်ဖျိပ် (မလီာ်တင်လာနဖိဝဲဒဉ် ကသံဉ်ဖူဘဉ်ဒိဉ်သဒါမုာ်ဖဲနမုာ်အဲဉ် ဒီးဖူ)န့ဉ်တက့ဉ်.

တင်သံကွဲတဖန်လာတင်သံကွဲနဖိဒီးတင်ကတဲသကိး ဘဉ်ပးအင်္ဂါ

ခိဉ်ကုန်ကျကဘဉ်ပးတင်ဒီးတဘဉ်ဝဲယံဉ်ယီာ်ဘဉ်ဒီး မုာ်တင်ဒိဉ်သဒါစုာ်ကိး နခိဉ်အမဲဉ်ညါ ဒီးအလီခံ, အယိဉ်ယုတတင်ပူတင်လီာ်အကွဲဂီဒိဉ်ဆဲးလာအ ဘဉ်တက့ဉ်.

ပဘဉ်ဒိဉ်သဒါဃာ်ပခိဉ်ကိးကတီဒီးဒီးပတံဉ်သကိးလာအပိဉ်ပခံအခိဉ်စုာ်ကိး န့ဉ်လီာ်.

နမုာ်သံကွဲလာ, “နတလူဖိဖျိပ်အခိဉ်ကုန်ကျလဲဉ်နီဉ်.” ဘဉ်တဘဉ်နဖိကဖျိပ် ဝဲလာအနီဉ်ကစါအဂီလာတအိဉ်ဒီးနတဒီးသ့ဉ်နီဉ်အီ - တင်အံဉ်ဟ့ဉ်သဆဉ် ထီဉ်ဖိသဉ်လာအကသ့ဉ်နီဉ်ဝဲလာအဘဉ်ဖျိပ်ခိပ်ကုန်ကျထီဘိန့ဉ်လီာ်.

ကျဲတဖန်လာအမာဒိဉ်ထီဉ်လိာ်ထီဉ်တင်ဟူးတင်ဂဲအံဉ်

နကဆိကမိဉ်ဘဉ်ပးဒီး-

ဒူးကဲထီဉ်နနီဉ်ကစါသိလုဉ်လီာ်ဆုဉ်နီဉ် မုတမုာ် လုဉ်ယီာ်လီာ်ဆုဉ်နီဉ်လဲဉ်လာနတင် လိာ်ကွဲအလုဉ်ယီာ် မုတမုာ် သိလုဉ်ယီာ်ဖိအဂီတက့ဉ်.

တင်သးဝံဉ်ဘဉ်ပးတင်ဖျိပ်ခိပ်ကုန်ကျအင်္ဂါ

<https://childroadsafety.org.au/wp-content/uploads/2020/06/04-Track-4.mp3>

တင်ဂဲတင်ကျဲလာမိဉ်ပာ်တဖန်အင်္ဂါ

<https://childroadsafety.org.au/parents/helmets/>

<https://www.vicroads.vic.gov.au/safety-and-road-rules/road-safety-education/helmet-tips-for-parents-and-carers>

သံကွဲ...

နတလူဖိဖျိပ်အခိဉ်ကုန်ကျ လဲဉ်နီဉ်.

တၢ်မၤလိမၤဒီးကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိအတၢ်ပူၤဖျဲးအဂ့ၢ်ဖဲဟံၣ်
တၢ်မၤလိမၤဒီးအတၢ်လဲၤနီၤဖျါလၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဖိဒံသံတဖၣ်
လၢအကပူၤဖျဲးအါထီၣ်ဖဲကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိတဖၣ်အလိၤ

ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ

ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤလၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဖိဒံသံတဖၣ်လၢအကဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ရဲၣ်
ကျဲၤလၢအကပူၤဖျဲးဝဲဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်ဖဲအဟးထီၣ်တၢ်ချၢအခါန့ၣ်လီၤ.

4-8 နံၣ်

တၢ်လဲၤနီၤဖျါအံၤကမၤတၢ်အဂ့ၢ်ကတၢၢ်လၢ-
ဖိသၣ်ဃးနံၣ် 4 လၢ-8 နံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လိၣ်လၢနကဘၣ်ကတီၤဃာ်

စးဒီးစၢ်ဘိ, ထီၣ်ဒီးဘိတုတၢ်အပနီၣ် (felt tip pen) မ့တမ့ၢ် ကနဲဃီး
တၢ်ခဲၣ်လွီၢ်

တၢ်ကဘၣ်အိၣ်လဲၣ်အကျိၤကျဲတဖၣ်

ဆၢတၢ်လီၤဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤလၢနကတုလီၤအဂ့ၢ်တက့ၢ်. စးထီၣ်တၢ်လီၤလၢနဖိညီၣ်ဝဲအ
လီၤ, အဒိအိၣ်ဖဲဟံၣ်ဒီးလဲၤဆူလီၤကဝီၤတၢ်ဆါကျဲးအလီၤ မ့တမ့ၢ် ဖီကရၢၢ်, မ့တမ့ၢ်
တၢ်လီၤလၢနဖိဃုထၢတတီၤတီၤန့ၣ်လီၤ.

မၤနဖိလၢအကတုဝဲဒ်နတၢ်လီၤတၢ်ကျဲလၢညါဝံၤဒီးသံကွၢ်နဖိလၢ
“ပလဲၤတုၤဆူ... သုဒ်လဲၣ်.”

အဒိ, “နတုပဟံၣ်အဂီၢ်သ့ၤ.” “ဒီးကရၢၢ်အဂီၢ်သ့ၤ.” “ပအိၣ်ဖဲဟံၣ်ဒီးလဲၤဆူဖီကရၢၢ်
သုဒ်လဲၣ်.” “နတုန့ၢ်ယၤဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤသ့ၤ.” “တၢ်ခိၣ်ကျဲဆူဖီကရၢၢ်လၢအပူၤဖျဲးကတၢၢ်
မ့ၢ်တၢ်လီၤဖဲလဲၣ်တတီၤလဲၣ်.” “ပလဲၤတုၤဖဲတၢ်လီၤန့ၣ်သ့ၤလၢတလိၣ်ခိၣ်ကျဲအိၣ်တတီၤ
တီၤခါ.”

ဟ့ၣ်သဆၢထီၣ်နဖိလၢအကတုဝဲဒ်တၢ်လီၤအပနီၣ်တဖၣ် (သုၣ်, ဖီကရၢၢ်, တၢ်သ့ၣ်
ထီၣ်, တီၤ), ကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိ, ဟံၣ်ဃီအဂၤ, ဒီးတၢ်အဂၤတဖၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

ဖဲန့ၣ်ဝံၤ, စူးကါဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤအဝဲန့ၣ်လၢတၢ်ဃုကွၢ်တၢ်လီၤလၢနအဲၣ်ဒီးလဲၤတုၤအလီၤ
တက့ၢ်.

တၢ်လၢနဖိမၤလိဘၣ်ဝဲတဖၣ်အဂီၢ်

ဟ့ၣ်သဆၣ်နဖိမၤအကဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးအအိၣ်ဖဲ တၢ်လီၤဖဲလဲၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ် ဟးထီၣ်ဆူ တၢ်ချါအခါ ဒီးဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ကမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်မၤ လိဝဲဒၣ် အလီၤကဝီၤပုၤတဝၢအဂီၢ် ဒီးတၢ်သ့ဃုထံၣ်န့ၣ်ကျဲသကုၤဖဲအနီၣ်ခိၣ် ထီၣ်အခါန့ၣ်တက့ၢ်.

ကျဲပူၤဖျဲးကတၢ်လၢတၢ်တုၤဃီတၢ်လီၤတတီၤတီၤအဂီၢ် - တုၤလီၤတၢ်ခိၣ်ကျဲအ ပနီၣ် မ့တမ့ၢ် သီလုၣ်လုၢ်ထီၣ်လုၢ်လီၤအမ့ၢ်အူတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်, ဖဲကြးဝဲဘၣ်ဝဲ အလီၤ, ဖဲဟိပ်ခိၣ်ဂီၤလၢနဖိတဘၣ်ဃးအပူၤဖျဲးကတၢ်န့ၣ်ဒီးကျဲချဲကတၢ်အလီၤ လၢတၢ်တုၤဆူတၢ်လီၤတတီၤတီၤအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်

ဖဲန့ၣ်ကျဲဟိပ်ခိၣ်ဂီၤလၢတၢ်ဃုကွၢ်တၢ်လီၤဖဲန့ၣ်ဒီးလဲၣ်တုၤအလီၤအခါ, ဟ့ၣ် တၢ်ဆၢကတီၢ်အါအါတက့ၢ်. တၢ်အံၤတမ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်လဲၣ်တၢ်ကျဲချဲအဂီၢ်ဘၣ် န့ၣ်လီၤ. ထီၣ်န့ၣ်ဖိၣ်လိၣ်သးစုဖဲဟးအခါဒီးအိၣ်ပတုၣ်ကွၢ်ဟိပ်ခိၣ်ဂီၤအါန့ၣ်ဒီး တၢ်ဟးတခါဒီးဟိပ်ခိၣ်ဂီၤတခါဒီးတကတီၢ်ဃီအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

ဖဲန့ၣ်ဟိပ်ခိၣ်ဂီၤဒီးဖဲန့ၣ်ဟးထီၣ်အခါ, မၤနီၣ်လီၤတၢ်လီၤတၢ်ကျဲလၢအပူၤဖျဲးအ လီၤတဖၣ်တက့ၢ်. အဒိ, ပၤကီၢ်သန့, တၢ်သကိး မ့တမ့ၢ် ဘူးတၢ်အဟံၣ်, တီၤဖိသ့ၣ်ကိ. တဲတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဃးပုၤလၢအဝဲသ့ၣ်ဃုတၢ်မၤစၢၤသ့ဖဲ အဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘၣ်ဝဲတဘျီလၢလၢန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢတၢ်သံကွၢ်နဖိဒီးတၢ်က တဲသကိးဘၣ်ဃးအဂီၢ်

တဲဘၣ်ဃးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်လီၤတၢ်မနုၤဖဲဟိပ်ခိၣ်ဂီၤအပူၤလၢအကမ့ၢ်တၢ် တပူၤဖျဲးဒီးဘၣ်မနုၤအလိလဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တဲဘၣ်ဃးနပူၤဖျဲးသ့ၣ်လဲၣ်ဖဲန့ၣ်တုၤဖဲတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သးဝံၣ်တဖၣ်လၢတၢ်သးဝံၣ်သကိးဒီးဖိ သၣ်တဖၣ်

<https://childroadsafety.org.au/parents/road-safety-songs/>

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၤပၤတဖၣ်အဂီၢ်

<https://childroadsafety.org.au/wp-content/uploads/2020/06/Parent-Resource.pdf>

သံကွၢ်...

“ပအိၣ်ဖဲဟံၣ်ဒီးလဲၣ်ဆူဖိကရၢၢ် သ့ၣ်လဲၣ်.”

“နတုၣ်န့ၣ်ယၢဟိပ်ခိၣ်ဂီၤသ့ၣ်ခါ.”

တၢ်လိာ်ကွဲလၢအန့ၣ်လီၤဝဲဒၣ်တၢ်ပူၤဖျဲးအကျဲ

တၢ်လိာ်ကွဲလၢအန့ၣ်လီၤဝဲဒၣ်တၢ်ပူၤဖျဲးအကျဲမုၢ်တၢ်သးဖဲအကျဲတဘိလၢတၢ်မၤလိမၤန့ၣ်ပၢၢ်ဒီးစူးကျိဘၣ်
ဃးလံာ်မၤဖျၢၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိမိၣ်လၢအတၢ်န့ၣ်ပၢၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ပူၤဖျဲးဖဲကျဲမုၢ်ကျဲဘိအလီၤအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

3-8 န့ၣ် တၢ်လဲၤဒီဖျိအံၤကမၤတၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢ-
ဖိသံၣ်သးန့ၣ် 3-8 န့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လိာ်လၢနကဘၣ်ကတီၤဃာ်
တၢ်အဖိးဖိအိၣ်ဒီးအလွၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လွၢ်သန့ၣ်လၢတၢ်တုဲဒီးစးဒီး
တၢ်ဟံၤလီၤအီၤဖဲတၢ်ဒါခိၣ် မ့တမ့ၢ် နီၣ်အဖိးခိၣ် (နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပူၤဖျဲးအလီၤလၢ
တၢ်တုဲလီၤအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်ဖဲကံၤလၢဒါအဖိးခိၣ်, နမၤတၢ်န့ၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်ဝါသ့ဝဲ
ဘၣ်ဆၣ်ဝဲသးစူၤပဒုၣ်တၢ်နီၣ်သိလ့ၣ်အကျဲတက့ၢ်. စးထီၣ်လၢအဖျၢၣ်ဖိ 16
ဖျၢၣ်ဃုာ်ဃုာ်ဒီးမၤအါထီၣ်အီၤဒ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤသးအါထီၣ်ဒီးတၢ်လိာ်
ကွဲန့ၣ်တက့ၢ်.
တၢ်စူးကျိတလၢအလွၢ်သန့ၣ်ဒ် တၢ်ဂဲၤလိာ်ကွဲလွၢ်ဘိကျိ (dice) အသးန့ၣ်လီၤ.
စးဒီးထီၣ်ဒီးဘိဖးဒိၣ်.
တၢ်ပူၤဖျဲးအလီၤလၢတၢ်လိာ်ကွဲဝဲအဂီၢ်.

တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤအကျိၤကျဲတဖၣ်

တၢ်လိာ်ကွဲအတၢ်တီၢ်ဟံၤမုၢ်ဝဲတၢ်သးသးစးထီၣ်ဖဲတၢ်စးထီၣ်အဖိးဖိအလီၤတုၤဆူတၢ်
ကတၢ်အဖိးဖိအလီၤန့ၣ်လီၤ.

ဟံၤလီၤ တၢ်စးထီၣ် (START) ဖဲတၢ်အဖိးဖိတခါအလီၤဒီး **တၢ်ကတၢ် (FINISH)**
ဖဲအဂၤတခါလီၤတက့ၢ်.

ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဂဲၤလိာ်ကွဲလွၢ်ဘိကျိ (dice) ဒီးတၢ်န့ၣ်ကျဲ 6 ဖဲတၢ်န့ၣ်အလီၤ - လဲၤဆူ
ညါ, က့ၤဆူလီၤခံ, လဲၤဆူအစုၣ်, လဲၤဆူအထွဲ, အိၣ်ခိးဒီးလဲၤ

ဟံၤလီၤတၢ်အဖိးဖိအိၣ်ဒီးအလွၢ်တဖၣ်နီၣ်ကၢ်ထုသုအက့ၢ်အဂီၢ်အသး, ဟံၤလီၤဟံ
န့ၣ်အလီၤဒ်သးန့ၣ်(တဖၣ်)ကါထီၣ်အိၣ်တပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ်ညီကဒၣ်ကသုအဂီၢ်န့ၣ်
လီၤ.

မၤတဂၤတဘျီ ဒီးန့ၣ် မ့တမ့ၢ် ဖိသံၣ်အဂၤတဂၤလၢတၢ်တလုၣ်လီၤလွၢ်ဘိကျိ
(dice) အကိၣ်လိာ်ဒီးလူၤဟံၤထွဲတၢ်န့ၣ်လီၤဖဲတၢ်န့ၣ်အလီၤတက့ၢ်.

နမ့ၢ်တလုၣ်လီၤဆူမဲၣ်ညါ, လီၤခံ, အစုၣ် မ့တမ့ၢ် အထွဲန့ၣ်, မၤဆူညါတပတီၢ်ဖဲတၢ်
အဖိးဖိအလီၤဖဲတၢ်န့ၣ်ကျဲလၢအဘၣ်အပူၤ,

ဖဲနတၢ်တလုၣ်မုၢ်အိၣ်ပတုၣ်, နသးသးတန့ၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်,

နတၢ်တလုၣ်မုၢ်တလုၣ်ဝဲန့ၣ်, နသးသးဖဲတၢ်န့ၣ်ကျဲတမံၤအပူၤသ့ဝဲ,

နမ့ၢ်လီၤဖဲတၢ်အဖိးဖိလၢပုၤအိၣ်တဂၤလၢအလီၤန့ၣ်နဆွဲၣ်ကတၢ်သးဒီးအဝဲ
သ့ဝဲသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

Starting Out Safely

တၢ်လိာ်ကွဲလၢအန့ၣ်လီၤဝဲဒၣ်တၢ်ပူၤဖျဲးအကျဲ

တၢ်လၢနဖိမၤလိဘၣ်ဝဲတဖၣ်အဂီၢ်

တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲကျဲတၢ်ပူၤဖျဲးအကျဲအန့ၣ်အကျဲတခါ - အစ့ၣ်ဒီးအထွဲ, အိၣ်ခိးဒီးလဲၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်ကတိၤဖျၢၣ်လၢပစူးကါအီၤထီၣ်ဖဲပတဲ သးကိးဘၣ်ဃးတၢ်သမံသမိးသိလ့ၣ်လ့ၢ်ထီၣ်လ့ၢ်လီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လိာ်ကွဲ အံၤမၤစၢၤဖိဒ်ဖိသ့ၣ်လၢအတၢ်မၤလိထံသးလၢအပူၤဖျဲးဒီးတၢ်လိဘၣ်ယိၣ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်

သိလ့ၣ်ကျိၤတဖၣ်ကမ့ၢ်ဝဲတၢ်လိဘၣ်ယိၣ်ဒီးမးအလီၢ်လၢတၢ်ကလိာ်ကွဲ အဂီၢ် - ဝံသးစ့ၤမၤတၢ်လိကွဲအံၤဖဲအပူၤဖျဲးအလီၢ်ဒ်အမ့ၢ် ဟံၣ်မံၣ်ညါတၢ်လိ လီၤပျီ (deck), ဟံၣ်လိခံကရုၢ်, တၢ်ဒျှၣ်ဃာ်ကရုၢ်ဖဲကလၢၢ်ဒါအလီၢ် မ့တမ့ၢ် လၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သးဝံၣ်တဖၣ်လၢတၢ်သးဝံၣ်သးကိးဒီးဖိသ့ၣ် တဖၣ်

<https://childroadsafety.org.au/parents/road-safety-songs/>

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၢ်ပၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

<https://childroadsafety.org.au/parents/parent-resource/>

တၢ်ကဘၣ်လိာ်ကွဲ
ဝဲဒ်လဲၣ်အဂီၢ်...

တၢ်လိာ်ကွဲအတၢ်တိာ်ဟံၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်
သးသးစးထီၣ်ဖဲတၢ်စးထီၣ်အဖိး
ဖိအလီၢ်တၢ်ဆၢတၢ်ကတၢၢ်အဖိး
ဖိအလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤလိမၤဒီးကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိအတၢ်ပူၤဖျဲးအဂ့ၢ်ဖဲဟံၣ်

တၢ်မၤလိမၤဒီးအတၢ်လဲၤနီၤဖျိလၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဖိဒိမိသၢ်တဖၣ်
လၢအကပူၤဖျဲးအါထီၣ်ဖဲကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိတဖၣ်အလီၤ

Starting Out Safely

တၢ်လိာ်ကွဲယုကွၤတၢ်တမံၤမံၤအကျဲလၢအပူၤဖျဲး (Road safety treasure hunt)

တၢ်လိာ်ကွဲယုကွၤတၢ်တမံၤမံၤအကျဲလၢအပူၤဖျဲး (Road safety treasure hunt) မ့ၢ်တၢ်လိာ်ကွဲအ
ကျဲလၢအမ့ၢ်တဘိလၢတၢ်မၤလိမၤနီၤပၢၢ်ဘၣ်ဃးကျဲတၢ်ပူၤဖျဲးအပီးလီၤတဖၣ်ဖဲဖိဒိမိသၢ်အလီၤကဝီၤ
ခိၣ်ဃၢၤအပူၤဒီးအကဘၣ်စူးကါကျဲပူၤဖျဲးဒီးကျဲပူၤဖျဲးအတၢ်ကတိၤဖျၢၣ်တဖၣ်ဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လဲၤနီၤဖျိအံၤကမၤတၢ်အကတၢ်လၢ-
ဖိသၢ်ဃးန့ၣ် 3 - 8 နီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၢ်လၢအနီၤဆဲးဒီးတဖၣ်ကလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤအီၤ, ဒီးဖိသၢ်လၢအနီၤဒိၣ်
ထီၣ်တဖၣ်အါတက့ၢ်မၤစၢၤလီၤအနီၤကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လိာ်လၢနကဘၣ်ကတိၤဃာ်

တၢ်လိာ်ကွဲယုကွၤတၢ်တမံၤမံၤအကျဲလၢအပူၤဖျဲး (Road safety treasure
hunt) အမံၤစရီၤ.

တၢ်လိာ်ကွဲဒီးနဖိလၢအဒိၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်ယုကွၤတၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်တၢ်ဂဲၤလိာ်ကွဲ
(treasure hunt) န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဘၣ်အီၤအကျဲကျဲတဖၣ်

တဲဘၣ်ဃးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတမံၤမံၤလၢအအိၣ်ဖျါဖဲစရီၤပူၤအဂ့ၢ်ဒီးနဖိ(တဖၣ်)တချုးဒီးဖဲ
နလဲၤဆူ တၢ်ဂဲၤလိာ်ကွဲ (hunt) အလီၤအခါတက့ၢ်. တၢ်အဂၤတဖၣ်လၢနကထီၣ်န့ၣ် -
မၤအါထီၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤတနီၤနီၤဖဲစရီၤပူၤတက့ၢ်.

မ့ၢ်နဖိသ့ၣ်ညါဝဲလၢတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်အံၤအိၣ်ဘူးဒီးအဝဲသ့ၣ်အဂ့ၢ်ခါ.

တူလီၤတၢ်ဖိတၢ်လံၤအဂီၢ်တချုးဒီးဖဲနလဲၤအခါဒ်သးနဖိကသ့ၣ်နီၣ်က့ၤဝဲတၢ်မနုၤလၢ
အဘၣ်ယုကွၤဝဲအဂ့ၢ်တက့ၢ်.

ဟးသက့ၤဖဲနလီၤကဝီၤအပူၤဒီးယုကွၤတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်လၢအအိၣ်ဖဲ တၢ်လိာ်ကွဲယု
ကွၤတၢ်တမံၤမံၤအကျဲလၢအပူၤဖျဲး (Road safety treasure hunt) အမံၤစရီၤ - တၢ်
နီၣ်လီၤတၢ်လိာ်ဖဲနလဲၤဝဲအလီၤတက့ၢ်.

တဲဘၣ်ဃးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤမၤပူၤဖျဲးစၢၤပူၤဖဲကျဲခိၣ်ကျဲပူၤအဂ့ၢ်တက့ၢ်. အဒိ, တၢ်
ဟးလၢခိၣ်အကျဲမ့ၢ်ဝဲကျဲလၢတလိၣ်နဟးဒီးခိၣ်လၢအဘူးဒီးသိလ့ၣ်လ့ၣ်လီၤအလီၤ,
တၢ်လၢအတြီဃာ်ကျဲဒုးသ့ၣ်ညါပုၤလၢ ပကဘၣ်ပတုၢ်ဒီးကွၢ်သိလ့ၣ်အတၢ်လ့ၢ်ထီၣ်
လ့ၢ်လီၤတချုးဒီးဖဲခိၣ်ကျဲအခါ, တၢ်အချ့အပနီၣ်တဖၣ် ဒုးသ့ၣ်ညါပုၤလၢသိလ့ၣ် အတၢ်
ချ့လၢအကလဲၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

Starting Out Safely

တၢ်လိာ်ကွဲယုကွၢ်တၢ်တမံမံၤအကျဲလၢအပူၤဖျဲး (Road safety treasure hunt)

တၢ်လၢနဖိမၤလိဘၣ်ဝဲတဖၣ်အဂီၢ်

တၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်ညါဟံးပနီၣ်ကျဲမုၢ်ကျဲဘိတၢ်ပူၤဖျဲးအပီးလိတဖၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤကဝီၤခိၣ်ဃၢၤအပူၤ, တၢ်ကဘၣ်စူးကါကျဲမုၢ်ကျဲဘိတၢ်ပူၤဖျဲး, ဒီးကျဲမုၢ်ကျဲဘိတၢ်ပူၤဖျဲးအဂီၢ်ညိၣ်လဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်

တဲသကိးဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်အရဲခိၣ်လၢတၢ်ပူၤဖျဲးလၢနဒီးန့ၣ်ဟံးဖိဃိမိအဂီၢ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

အိၣ်ပူၤဖျဲးဖဲန့ၣ်လိာ်ကွဲတၢ်လိာ်ကွဲအံၤအခါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဂၤတမံၤမံၤ, ဖဲန့ၣ်ဟံးထီၣ်ဒီးအိၣ်ဖဲန့ၣ်ပုၤတၢ်အပူၤလၢအမ့ၢ်တၢ်တမံၤမံၤလၢ ပဝဲခဲလၢဟံးကဘၣ် သ့ၣ်နီၣ်လၢပကဘၣ်မၤဝဲန့ၣ်တက့ၢ်.

နကစံးလၢ, “အိၣ်ပတုၣ်ဖဲအံၤဖဲတၢ်ဟးလၢအိၣ်အကျဲဒီးကွၢ်တၢ်အချ့အပနီၣ်ဒ်သိးပသးစၢ်ဆၢဖဲတၢ်ဃုကွၢ်တၢ်အဖီခိၣ်ဝံၤဒီးဟးဖဲပတုၣ်န့ၣ်အိၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.”

တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢတၢ်သံကွၢ်နဖိဒီးတၢ်ကတဲသကိးဘၣ်ဃးမနုၤအဂီၢ်

“ဘၣ်မနုၤဃိလၢပလိာ်ဘၣ်တၢ်အံၤလဲၣ်.”

“တၢ်အံၤမၤပူၤဖျဲးစၢ်ပုၤကိးဂၢၤလဲၣ်.”

“နဆိကမိၣ် သိလ့ၣ်လ့ၢ်ထီၣ်လ့ၢ်လီၤအတၢ်ပနီၣ်ဒီးအပီးအလိတဖၣ်မ့ၢ်တအိၣ်ဖဲအံၤန့ၣ် တၢ်ကကဲထီၣ်အသး ဒ်လဲၣ်.”

သံကွၢ်...

“ဘၣ်မနုၤဃိလၢပလိာ်ဘၣ်တၢ်အံၤလဲၣ်.”

“တၢ်အံၤမၤပူၤဖျဲးစၢ်ပုၤကိးဂၢၤလဲၣ်.”

တၢ်လိာ်ကွဲးယုကွၢ်တၢ်တမံမံၤအကျဲလၢအပူၤဖျဲး (Road safety treasure hunt)

ကျဲတၢ်ပူၤဖျဲးအဂ့ၢ်အကျိၤ (ROAD SAFETY ITEM)	နတူၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအစရီၤ	✓ ✕
တၢ်ပတုၣ်အပနီၣ်		
တၢ်ဟးလၢခိၣ်အကျဲ		
တၢ်ခိကျဲအပနီၣ်		
တၢ်အချ့အပနီၣ်		

တၢ်လိာ်ကွဲးယုကွဲးတၢ်တမံမံၤအကျဲးလၢအပူၤဖျဲး (Road safety treasure hunt)

ကျဲးတၢ်ပူၤဖျဲးအဂၢၢ်အကျိၤ (ROAD SAFETY ITEM)	နတူၤလိာ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအစရီၤ	✓ ✕
သိလုၢ်အကျိၤ		
ကျဲးစီၤကနူၤ		
သိလုၢ်လုၢ်ထီၣ်လုၢ်လိၤအ မ့ၢ်အူၤတၢ်ပနီၣ်		
တၢ်ခိကျဲးအပတီၢ်		

တၢ်လိာ်ကွဲးယုကွၢ်တၢ်တမံမံၤအကျဲလၢအပူၤဖျဲး (Road safety treasure hunt)

ကျဲတၢ်ပူၤဖျဲးအဂ့ၢ်အကျိၤ (ROAD SAFETY ITEM)	န့တုၤလိၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအစၢ်	✓ ✕
တၢ်စူးကါဒီးသကိးလုာ် ယီၤ/တၢ်ဟးလၢခိၣ်အကျဲ		
တုၤလိၤလၢန့ၢ်ကစၢ်		

တၢ်မၤလိမၤဒီးကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိအတၢ်ပူၤဖျဲးအဂ့ၢ်ဖဲဟံၣ်
တၢ်မၤလိမၤဒီးအတၢ်လဲၤနီၤဖျိလၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဖိဒံဖိသၣ်တဖၣ်
လၢအကပူၤဖျဲးအါထီၣ်ဖဲကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိတဖၣ်အလီၤ

ကျဲတၢ်ပနီၣ်အတၢ်လိာ်ကွဲးကွဲးတဖၣ်

တၢ်လိာ်ကွဲးကျဲတၢ်ပနီၣ်အတၢ်လိာ်ကွဲးကွဲးတဖၣ်မၤစၢၤဝဲဒၣ်ဖိဒံဖိသၣ်တဖၣ်လၢအကမၤ
လိာ်ပၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်လၢအမၤစၢၤပူၤခဲလၢအတၢ်ပူၤဖျဲးဖဲကျဲခိၣ်ကျဲပူၤအဂီၢ်န့ၣ်
လီၤ. ဖိဒံဖိသၣ်လိာ်ကွဲးအါထီၣ်ဒီးတၢ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ညါအါထီၣ်
တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်အခီပညီဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟးထီၣ်ဆူတၢ်ချၢအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လဲၤနီၤဖျိအံၤကမၤတၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢ-
ဖိသၣ်သးန့ၣ် 3-8 နီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လိာ်လၢနကဘၣ်ကတီၤဃာ်

တၢ်စဲကျဲးထုးထီၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးအလွၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်စဲကျဲးထုးထီၣ်တၢ်အလွၢ်အသူ
ဒီးအဝါလၢ 'နမၤအိၣ်ထီၣ်အလွၢ်ဒ်နီၣ်ကစၢ်ဒ်န့ၣ်' အသိး

စးခိတီၣ်လၢခးကွဲးအချၢတကပယုာ်ဒီး (ကိၣ် cereal မ့တမ့ၢ် ကိၣ်ဘံးစကံးအ
ဒါလၢအကြးလိာ်သးကတၢ်)

ကိၣ်

ထီၣ်ဒီးဘိဖးဒ်အိၣ်ဒီးအလွၢ်ဖဲနမ့ၢ်ခဲၣ်တၢ်ပနီၣ်တဖၣ်အလွၢ်လၢနနီၣ်ကစၢ်

တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤအကျိၤကျဲတဖၣ်

စဲကျဲးထုးထီၣ်န့ၣ်ကွဲးကွဲးအကွၢ်ဂီၤဒီးမၤထီၣ်အလွၢ်ဒ်တၢ်နီၣ်လီၤဝဲအလွၢ်အသိးဖဲတၢ်မ့ၢ်
လိာ်ဘၣ်တက့ၢ်.

တၢ်တၢ်ခးကွဲးလီၤအီၤဖဲစးခိတီၣ်တဖၣ်အခိၣ်ထံးအလီၤ.

စူးကါခးကွဲးလၢတၢ်ဆီလီၤရဲၣ်လီၤခးကွဲးတၢ်လိာ်ကွဲးအဂီၢ်-
မၤချၢသဒိး, ဟံတၢ်သ့ၣ်နီၣ်, တၢ်လိာ်ကွဲးကွဲး

Starting Out Safely

ကျွဲတပ်ပနီအတင်လိာ်ကွဲးကွဲးတဖုာ်

တင်လါနဖိမလိဘာ်ဝဲတဖုာ်အဂီု

တင်ကတိဗျာ်တဖုာ်လါအဆိာ်ထွဲမၤစၢၤဖိဒိသုာ်အတင်မလိဘာ်ဃးတင်အိာ်ပူဖျးဖဲကျဲမုာ်ကျဲဘိတဖုာ်အလိအဂီုန့ၣ်လီၤ.

တင်ကဘာ်သုာ်ညါဟ်ပနီကျဲမုာ်ကျဲဘိတင်ပနီဒ်လဲာ်ဒီးအိပညီမုာ်မနုၤလဲာ်အဂီုန့ၣ်လီၤ.

တင်သံကွဲးတဖုာ်လါတင်သံကွဲးနဖိဒီးတင်ကတဲသကိးဘာ်ဃးအဂီု

“တင်အံၤအိပညီမုာ်မနုၤလဲာ်.”

“နမုာ်ထံာ်တင်ပနီအံၤနကမၤဒ်လဲာ်.”

နဖိမုာ်အိာ်ဒီးတင်ကတိတင်လါအသုာ်ညါဟ်ပနီတင်ပနီတဖုာ်အဂီုန့ၣ်နတဲန့ၣ်ပာ်အိတင်ဟူးတင်ဂဲၤအဂီုသုာ်န့ၣ်လီၤ. အဒိ, ဖဲ ‘တင်လိာ်ကွဲးကွဲး’

“မုာ်နအိာ်ဒီးတင်ပနီလါအတဲဘာ်ပုၤလါပကဘာ်လဲၤကယီၤန့ၣ်ခါ.”

ကျဲတဖုာ်လါအမၤဒိာ်ထီၣ်လိာ်ထီၣ်တင်ဟူးတင်ဂဲၤအံၤ

မၤလိတင်နီၣ်ကစၢ်ကျဲတင်ပနီအဒိအလိလါတင်စူးကါလုာ်ယီၤဒီးသိလုာ်ယီၤဖဲနဟံာ်လိာ်ခံကရၢ်အချၢတက့ၢ်.

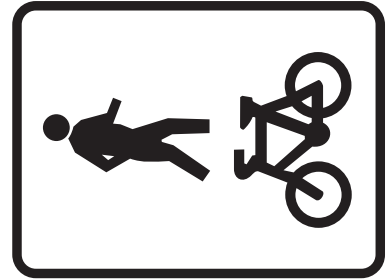
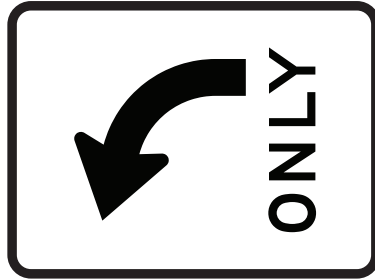
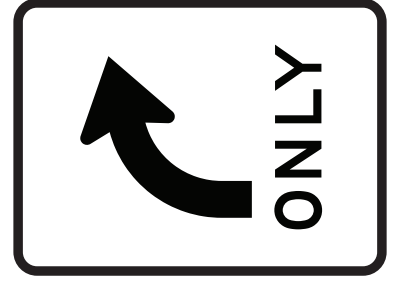
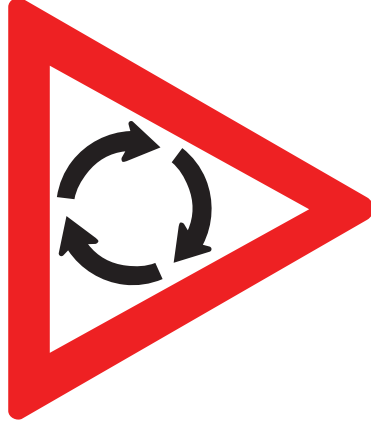

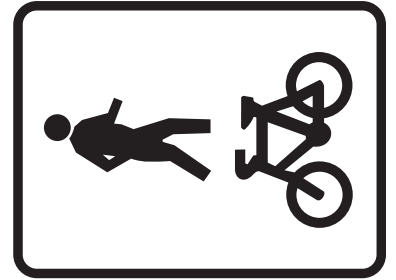
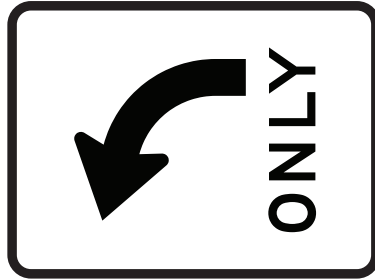
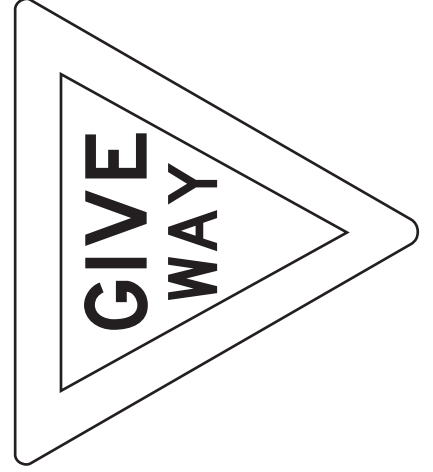
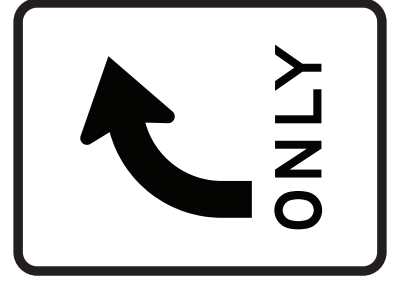
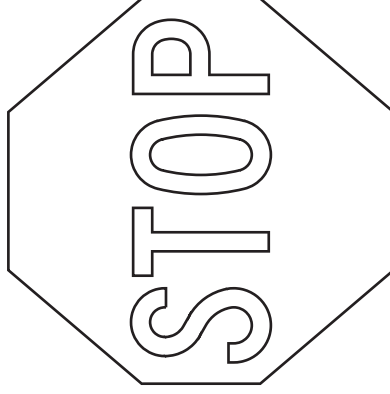
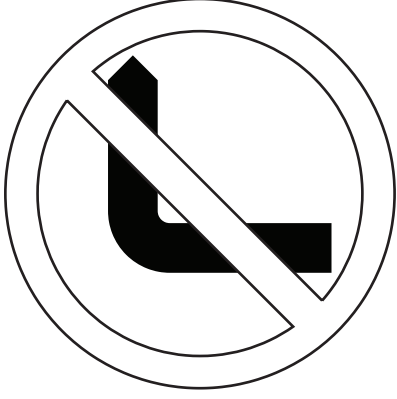
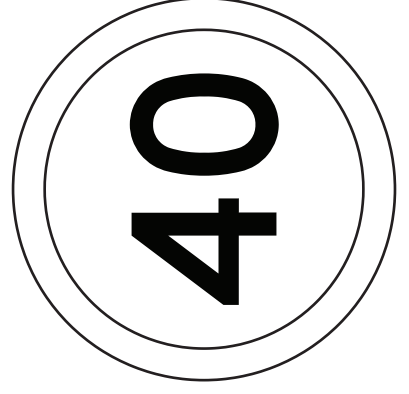
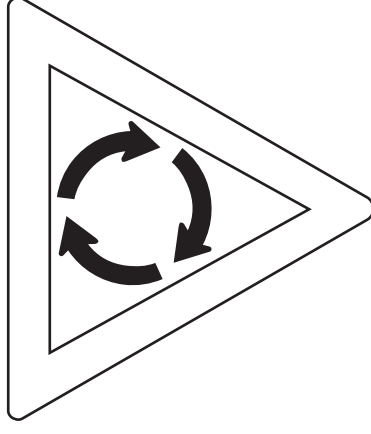
သံကွဲး...

“တင်ပနီအံၤအိပညီမုာ်မနုၤလဲာ်.”

“နမုာ်ထံာ်တင်ပနီအံၤနကမၤအိၤဒ်လဲာ်.”

လိာ်ဆ့ၣ်နီၤအယီၤတကိးတၢ်ပူၤဖျဲး - တုၣ်ထီၣ်သိလ့ၣ်တၢ်လိာ်ကွဲၤဒီးစးခိတီၣ်အဒါ

တုၣ်ထီၣ်ဒီးစူးကါသိလ့ၣ်တၢ်လိာ်ကွဲၤလၢတၢ်တုၣ်ထီၣ်ဒီးစးခိတီၣ်အဒါလၢအဆိၣ်ထွဲမၤ
စၢၤဖိသ့တဖၣ်လၢအကမၤလိာ်နီၤပၢၣ်ဘၣ်ဃးလိာ်ဆ့ၣ်နီၤအယီၤတကိးအရ့ၣ်ဒိၣ်
အဂ့ၢ် ဒီးအမၤပူၤဖျဲး ပှၤဖဲပအိၣ်ဖဲသိလ့ၣ်ပူၤဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်လဲၤခီဖျိအံၤကမၤတၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢ-
ဖိသ့သးန့ၣ် 18 လါ - 4 နံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
ဖိသ့လၢအနီၤဆဲးဒီးတဖၣ်ကလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤအီၤ, ဒီးဖိသ့လၢအနီၤဒိၣ်
ထီၣ်တဖၣ်အါတက့ၢ်မၤစၢၤလီၤအနီၤကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လိာ်လၢနကဘၣ်ကတီၤဃာ်

စးခိတီၣ်အဒါ ဒိၣ်လၢပဲၤလၢ နဖီၣ်လီၤအိၣ်ဖဲအပူၤတီၢ်
- ဖိသ့ခံပးအဒါလၢအဒိၣ်ကလိၣ်ဒၣ်ကတၢ်
ဒွဲလၢပီးလီၤတၢ်ကယၢကယဲထီၣ်ဝဲဒၣ်သိလ့ၣ်လၢတၢ်တုၣ်ထီၣ်ဒီးတလါဒါ
- နစူးကါတၢ်လၢအအိၣ်ဒီးန့ၣ်တမံၤလၢသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
တၢ်ကံးညၢ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကံးညၢ်အညၢ်ဖးထီၣ်လၢတၢ်စူးကါဝဲဒ်လိာ်ဆ့ၣ်နီၤ
အယီၤတကိး (တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လီၤဆီဘၣ်ဃးတၢ်စူးကါကွၢ်သ့တဖၣ် - နစူးကါ
ဆုကၢရှး လိာ်လဲၤဒီးတံၢ်တံၢ်လီၤအီၤတပျတပျသ့ဝဲ)န့ၣ်လီၤ.
တၢ်ဖိတၢ်လဲၤကဝီၤကွဲၤလၢတၢ်စူးကါအီၤဒ်တၢ်နီၣ်သိလ့ၣ်အစုဖီၣ်
- အဒိ, လီၤခိစးခိ မ့တမ့ၢ် လီၤခိဖျဲးစတး

တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤအကျိၤကျဲတဖၣ်

တံၢ်တံၢ်လီၤဖဲတလါဒါအဒိၣ်ထံး, ဒီးဟံၣ်တုၢ်အကပၤတဖၣ်.

မၤအါထီၣ်တၢ်ကံးညၢ်အပူၤဖးထီၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကျဲးစဲဒ်တၢ်စၢၤဒီးတၢ်စူးကါဝဲဒ်
လိာ်ဆ့ၣ်နီၤအယီၤတကိးအသိးဒီး လၢအကန့ၣ်ဖျိထီၣ် သိလ့ၣ် ခီဖျိလၢ တၢ်မၤဖျိတၢ်
ပူၤတနီၤနီၤဖဲတလါဒါအလီၤဒီး စၢၤတၢ်ဒီးတၢ်ကံးညၢ်အပူၤဖဲအလီၤတက့ၢ်.

ကယၢကယဲထီၣ်နတလါဒါဒီးနတၢ်စုသ့ဒိၣ်ဘၣ်အပီးလီၤတဖၣ်တက့ၢ်.

မၤအါထီၣ်တလါဒါလၢအဆဲးတဖၣ်ဖဲအလီၤခံတကပၤဒ်သိလ့ၣ်လိာ်ဆ့ၣ်နီၤလၢ
နတၢ်လိာ်ကွဲၤလၢနအဲၣ်ဒီးလၢကဆ့ၣ်နီၤအဂီၢ် - တဘၣ်သးပှၤနီၣ်လိာ်ဆ့ၣ်နီၤအယီၤ
တကိးလၢအဘၣ်လၢနတၢ်ဂီၤဖိအဂီၢ်တဂ့ၢ်.

န့ၣ်လီၤဆူသိလ့ၣ်အပူၤ, ထီထီၣ်နလိာ်ဆ့ၣ်နီၤအယီၤတကိးဖဲနထီၣ်ဒီးသိလ့ၣ် ဒီးဟး
ထီၣ်အခါတက့ၢ်.

တဲဘၣ်ဃးလိာ်ဆ့ၣ်နီၤအယီၤတကိးဒီးသိလ့ၣ်ယီၤတကိးအတၢ်ပူၤဖျဲးအဂ့ၢ်တက့ၢ်.

လီဆွန်နီအယီတကိးတပူဖျဲး- တဒုးအိပ် ထိပ်သိလွန်ဒီးစးခိတိပ်အဒါ

Starting Out Safely

တၢ်လၢနဖိမၤလိဘၣ်ဝဲတဖၣ်အဂီၢ်

တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်လၢအတဲန့ၢ်ပၢ်တၢ်အိၣ်ပူဖျဲးဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဖိဒိသ့အ တၢ်မၤလိမၤဒီးဘၣ်ဃးတၢ်ပူဖျဲးဖဲကျဲမုၢ်ကျဲဘိအဖီခိၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
ပုၤကိးဂၤလိၣ်ဘၣ်လီဆွန်နီအယီတကိးလၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် သိ လွန်လီဆွန်နီဖဲသိလွန်ပူလၢတၢ်ပူဖျဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်

ပစ္စုးကၤအိၣ်ထီၣ်ကျဲမုၢ်ကျဲဘိ အတၢ်ပူဖျဲး အကျိၣ်န့ၣ် ပဖိဒိသ့တဖၣ် ကမၤ ညီၣ်အသးအိၣ်ထီၣ် ဒီးတၢ်အဝဲအံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမၤန့ၢ်ပၢ်ညီထီၣ်ဝဲဒၣ်ကျဲမုၢ် ကျဲဘိအတၢ်ဘျၢတဖၣ်လၢတၢ်မၤလိအဂီၢ်ဒီး မၤညီထီၣ် ကျဲမုၢ်ကျဲဘိတၢ်ပူဖျဲး လဒီးအရ့ဒိၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဒိၣ်ထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢတၢ်သံကွၢ်နဖိဒီးတၢ်ကတဲသကိး ဘၣ်ဃးအဂီၢ်

“မ့ၢ်ပုၤကိးဂၤပူဖျဲးဝဲဖဲသိလွန်အပူၤခါ.”
“မ့ၢ်နထီထီၣ်နလီၤဆွန်နီအယီတကိးခါ.”
“မ့ၢ်အပူဖျဲးဝဲလၢတၢ်ကလဲၤဝဲအဂီၢ်ခါ.” အိၣ်ခ့ၣ်, လဲၤသကိး.”
တၢ်ပီၣ်သကိးတၢ်ထီၣ်တၢ်ဆိမိၣ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ပတုၢ်, တၢ်လဲၤ, တၢ်လဲၤအ ချ့, တၢ်လဲၤကယီၤကယီၤအဂီၢ်တက့ၢ်.
စိၢ်ဃာ်သိလွန်လွၢ်ထီၣ်လွၢ်လီၤအပနီၣ်တဖၣ် (ကွၢ်ဘၣ်ပတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤဘၣ် ဃးတၢ်ကဘၣ်မၤအဝဲသ့ၣ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်) လၢနဖိအဂီၢ်ဒီးဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲ - အိၣ်ပတုၢ်, လဲၤ, ပျဲကျဲ, လဲၤကယီၤလီၤ.

တၢ်သးဝံၣ်တဖၣ်လၢတၢ်သးဝံၣ်သကိးဒီးဖိ သ့ၣ်တဖၣ်

<https://childroadsafety.org.au/parents/road-safety-songs/>

ကျဲတဖၣ်လၢအမၤဒိၣ်ထီၣ်လၢထီၣ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအံၤ

မၤနီၣ်ကစၢ်ကျဲမုၢ်ကျဲဘိတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်ဒီးဟံၣ်အိၣ်ဖဲဟံၣ်ပူၤ မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်လီၤခဲ ကရၢ်အပူၤတက့ၢ်. ကွၢ်ဘၣ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအဘၣ်ဃးဒီး ကျဲမုၢ်ကျဲဘိအ တၢ်ပနီၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ကဘၣ်မၤတၢ်အံၤဒ်လဲၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၢ်ပၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

<https://childroadsafety.org.au/cars/child-car-seats/>

သံကွၢ်...

“မ့ၢ်ပုၤကိးဂၤပူဖျဲးဝဲဖဲသိလွန်အပူၤခါ.”
“မ့ၢ်နထီထီၣ်နလီၤဆွန်နီအ ယီတကိးခါ.”

ဟးလိာ်ကွဲဒီးနဖိလၢအအိၣ်ဖဲဖိသၣ်အလုၣ်ဆိၣ် စုအပူၤ – အိၣ်ပတုၣ် ကွၢ် ဒိကန့ၣ် ဆိကမိၣ်

ဟးလိာ်ကွဲဒီးနဖိလၢအအိၣ်ဖဲလုၣ်ဆိၣ်စုအပူၤ မ့ၢ်ကျဲအဂ့ၢ်တဘိလၢအမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢ အကမၤလိၣ်န့ၢ် ပၢၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ပူၤဖျဲးဒ်ပုၤလဲၤတၢ်ဖိတဂၤအသိး ဒီးစးထီၣ်န့ၢ်ပၢၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်ကဘၣ်အိၣ်ပတုၣ် ကွၢ် ဒိကန့ၣ် ဆိကမိၣ်တၢ်ဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်ဖဲအဟးတၢ်ချၢအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လဲၤခီဖျိအံၤကမၤတၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢ-
ဖိသၣ်ဃးန့ၣ်စးထီၣ်ဖဲအိၣ်ဖျိထီၣ်တုၤလၢ 3 န့ၣ်.

တၢ်လိာ်လၢနကဘၣ်ကတီၤဃာ်

ဖိသၣ်အလုၣ်ဆိၣ်စု မ့တမ့ၢ် ဖိသၣ်အလုၣ်ဆိၣ်.

န့ၣ်လီၤကွၢ်ပုၤယဲၤသန့အ link အံၤလၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ
ဘၣ်ဃးဖိသၣ်အလုၣ်ဆိၣ်စုဒီးဖိသၣ်အလုၣ်ဆိၣ်အတၢ်ပူၤဖျဲးအဂ့ၢ်ဖဲ

<https://www.productsafety.gov.au/products/babies-kids/kids-equipment/prams-strollers> တက့ၢ်.

လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ပူၤတၢ်အတၢ်ဟ့ၣ်က့ၢ်လီၤဆီ
ဒီးတၢ်စူးကါအတၢ်ပူၤဖျဲးအဂ့ၢ်ကွၢ်ဘၣ်ဖဲ <https://raisingchildren.net.au/babies/safety/equipment-furniture/pram-stroller-safety>

တၢ်အံၤကဝဲၤဖဲန့ၣ်ဝဲဒၣ်နဖိဖဲတၢ်ပုၤဖိသၣ်အလီၤ မ့တမ့ၢ် ဖိၣ်ဃာ်ဖိသၣ်ဆဲး
အစုန့ၣ်လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်, တၢ်တဟ့ၣ်က့ၢ်ဝဲလၢတၢ်ကစူးကါ တၢ်ပုၤဖိသၣ်လၢဖိ
သၣ် 4 လါဆူဖီလၢအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်ကွၢ်ဘၣ်ဖဲ <https://raisingchildren.net.au/newborns/safety/equipment-furniture/baby-carrier-sling-safety>.

တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤအကျိၤကျဲတဖၣ်

မၤလီၤတၢ်လၢနဖိပူၤဖျဲးဝဲဖဲဖိသၣ်အလုၣ်ဆိၣ်စုအပူၤ – ဃုာ်ဒီးဂီၤကၢ်ပျံၤလၢအမိးမိး
မ့ၢ်ဘၣ်အီၤ, ဃုာ်ဒီးပျံၤဖဲတဘၣ်လီၤတက့ၢ်.

ဝဲန့ၢ်ပၢၢ်အီၤလၢနမၤမနုၤလဲၣ်အဂ့ၢ်ဖဲနထီၣ်န့ၢ်နဖိအပျံၤဖဲအဝဲသ့ၣ်အလုၣ်ဆိၣ်
စုအလီၤတက့ၢ်.

ထီၣ်ဘိန့ၢ်ဟးဖဲကျဲလၢအပူၤဖျဲးအလီၤ, အါန့ၢ်ဒီးတၢ်ဟးဒီတၢ်ကျဲ မ့တမ့ၢ် ကျဲလၢအမ့ၢ်
အညီကတၢ်အလီၤတဖၣ်.

Starting Out Safely

ဟားလိာ်ကွဲဒီးနဖိဖဲသဉ်အလုာ်ဆိာ်စုအပူၤ - အိာ်ပတုာ် ကွဲာ် ဒိကနာ် ဆိကမိာ်

နဖိမးလိဘာ်ဝဲမနုၤတဖၣ်အဂီၢ်

တၢ်ဟးလၢကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိတၢ်ပူၤဖျဲးအကျိာ်အါမး. ကျဲလီၤဆီလိာ်သးတဖၣ်အမံၤ ပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဟးလၢခိာ်အကျဲ, သိလုာ်လုာ်ထီၣ်လုာ်လီၤအမ့ၢ်အူတၢ်ပနီၣ်, ကျဲ စီၢ်ကနုၤဒီးအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢနအိာ်ဒီးတၢ်ပလီၤသးလၢတၢ်ဟးဒီးခိာ်အတၢ်ပူၤဖျဲးနီၣ်နီၣ် - လၢနကွဲာ်ထွဲက တီၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပူၤဖျဲးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢပတုာ်မ့ၢ်လၢပဖိတဖၣ်ကနုၤပာ်ဝဲဒၣ်ဘၣ်မနုၤဃိအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်အိာ်ပ တုာ် ကွဲာ် ဒိကနာ် ဆိကမိာ်တၢ်ဒ်အသးန့ၣ်အံၤအသိးဖဲအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ညီၣ်နီၣ်ထီၣ် ဒီးတၢ်အံၤအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိမိာ် ကမ့ၢ်တၢ်ညီၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ် လၢက သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ အကမၤဝဲ လၢခံလၢလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်

ကဲထီၣ်တၢ်ဒိဂ့ၤတၢ်ဘၣ်လၢအဂ့ၤ - လၢတၢ်ဒုးန့ၣ်နဖိလၢအကဘၣ်-

- တၢ်ခိာ်ဒၣ်တၢ်ခိကွဲအပနီၣ် မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်အူတၢ်ပနီၣ် (မ့ၢ်အိာ်) ဒီးပဒၣ်တၢ်ခိ ကျဲဖဲသိလုာ်လုာ်လီၤအကဆူးန့ၣ်လီၤ.
- ခိာ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ဟးလၢခိာ်တၢ်ပနီၣ်အလွၢ်လၢဟ့ၣ်ထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- မ့ၢ်တအိာ်ဒီးတၢ်ခိကွဲဘၣ်န့ၣ်, ဃုထၢကျဲလၢအပူၤဖျဲးကတၢ်, ဖျါဆွဲက တၢ်, ဒီးအါတက့ၢ်တၢ်ထံၣ်လၢဖဲသ့လၢတၢ်ကခိာ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
- ထီၣ်န့ၣ်ကွဲာ်ကျဲခဲကပလီၤတချုးဖဲခိကျဲအခါတက့ၢ်.
- ဟံသ့ၣ်ဟံသးဖဲကျဲစီၢ်ကနုၤတချုးဖဲခိကျဲအခါ (တဘၣ်ကွဲာ်လီၤတဲစိ မ့တမ့ၢ် တဲတၢ်ဒီးပုၤနီၣ်ဒိာ်တဂၤတဂ့ၤ)။
- ထီၣ်န့ၣ်ကွဲာ်ဘၣ်သိလုာ်ဟးထီၣ်ဖဲသိလုာ်အကျိာ်တဖၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သံကွဲာ်တဖၣ်လၢတၢ်သံကွဲာ်နဖိဒီးတၢ်ကတဲသကိး ဘၣ်ဃးအဂီၢ်

တဲတၢ်ဒီးနဖိဆဲး/နဖိဘၣ်ဃးဘၣ်မနုၤဃိနပတုာ်ဝဲဖဲကျဲစီၢ်ကနုၤလဲၣ်အဂီၢ်, ဒီး ကွဲာ်သိလုာ်အတၢ်ဟးထီၣ်ဖဲသိလုာ်ကျဲဒီးနသ့ၣ်ညါလၢအပူၤဖျဲးဒ်လဲၣ်အဂီၢ် တက့ၢ်. အဒိ-

“ယကွဲာ်ဝဲဒၣ်သိလုာ်လုာ်လီၤလုာ်ထီၣ်.”

“မ့ၢ်နထံၣ်လၢလုာ်ယီၤဝဲန့ၣ်ဟံဃါခါ.”

“အဝဲနီၣ်သိလုာ်ချ့ဒိာ်မး, အဃိပကဘၣ်အိာ်ခိး.”

“ပကဘၣ်မးလီၤတၢ်လၢအမ့ၢ်အပူၤဖျဲးလၢပခီအီၤလဲၣ်ခါအဂီၢ်.”

“ပကလဲၤလီၤသကိးဖဲမ့ၢ်အူတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်အလီၢ်, မ့ၢ်အပူၤဖျဲးဒိာ်ဝဲ လၢကခိကျဲဖဲန့ၣ်.”

“ဖဲပအိာ်ပတုာ်ဖဲကျဲစီၢ်ကနုၤအခါ, ထီၣ်န့ၣ်ယအိာ်ပတုာ်ဒီး ကွဲာ်သိလုာ်လုာ်လီၤလုာ်ထီၣ်အတၢ်အိာ်သး.”

“ယနုၤဟူသိလုာ်ပဒီး အကလုာ်သိာ်ဖဲဒိာ်, ပကအိာ်ခိး ကွဲာ်တုၤလၢပထံၣ်လၢအအိာ်ဖဲလဲၣ်သ့တစ့.”

တၢ်သးဝံၣ်တဖၣ်လၢတၢ်သးဝံၣ်သကိးဒီးဖိသဉ် တဖၣ်

နသးဝံၣ်တၢ်သးဝံၣ်လၢနဖိတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်ဃးကျဲတၢ်ပူၤဖျဲးအဂီၢ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖိသဉ်ကမၤလိန့ၢ်တၢ်သးဝံၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်န့ၢ်ဟူဘၣ်ဝဲတဘျုးဘျီ - သ့ၣ်ညါတၢ် ဒုးအိာ်ထီၣ်တၢ်သးဝံၣ်လၢအမၤညီၣ်နီၣ်ထီၣ်အီၤဖဲအနီၣ်ဒိာ်ထီၣ်အခါ, ဒီးအဝဲသ့ၣ် မးလိန့ၢ်ဝဲလၢအကမၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒ်လဲၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကွဲာ်ဟံၤယဲၤသန့ အ [link](https://rednose.org.au/article/prams-and-strollers)

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိာ်ပာ်တဖၣ်အဂီၢ်

<https://rednose.org.au/article/prams-and-strollers>

သံကွဲာ်...

“ပကလဲၤလီၤသကိးဖဲမ့ၢ်အူတၢ်ပနီၣ်တ ဖၣ်အလီၢ်, မ့ၢ်အပူၤဖျဲးဒိာ်ဝဲလၢက ခိကျဲဖဲန့ၣ်.”

“ပကဘၣ်မးလီၤတၢ်လၢအမ့ၢ် အပူၤဖျဲးလၢပခီအီၤလဲၣ် ခါအဂီၢ်.”

တၢ်မၤနီၣ်တဖၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကၠိၤဆူညါ > childroadsafety.org.au